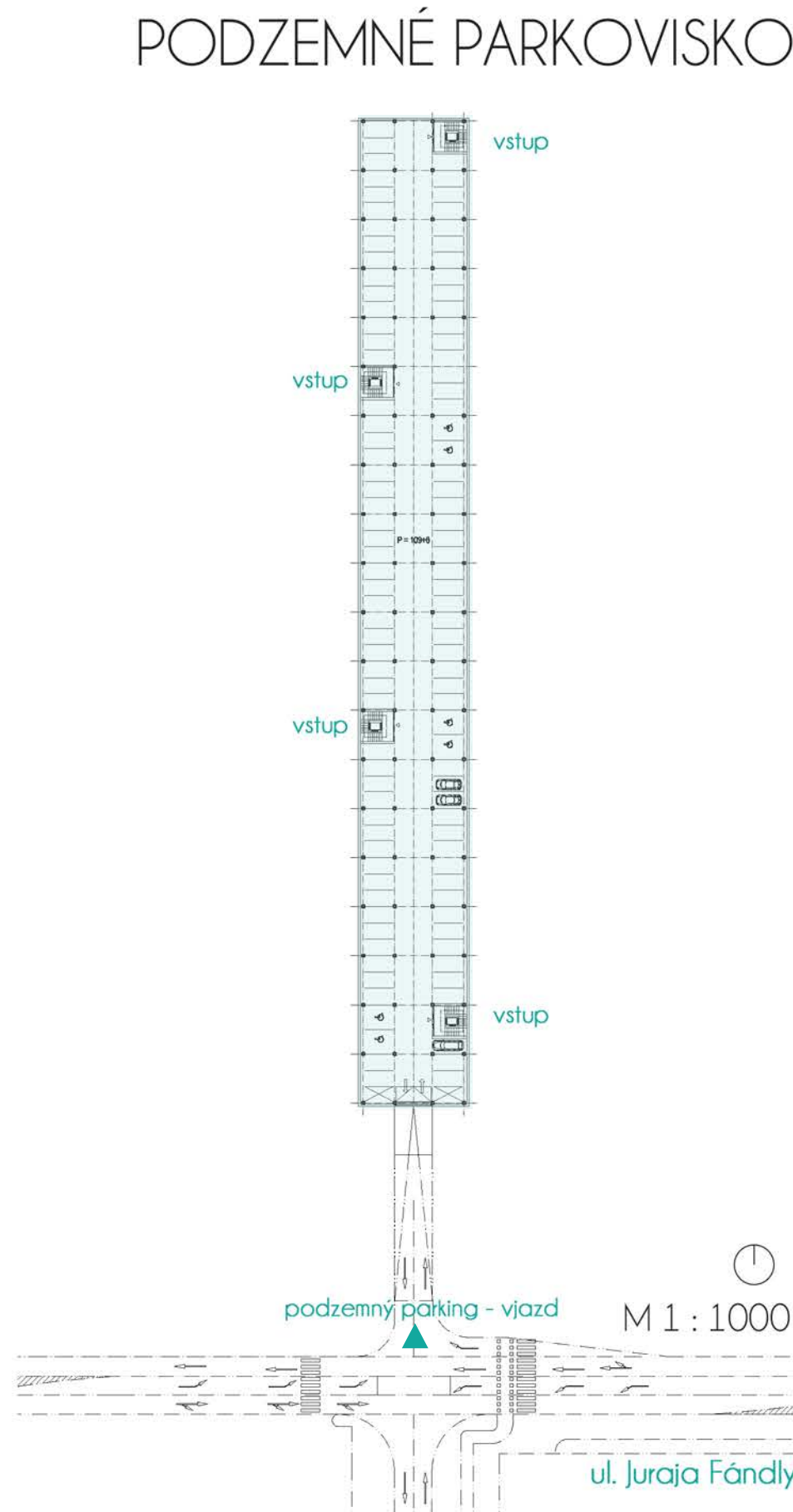
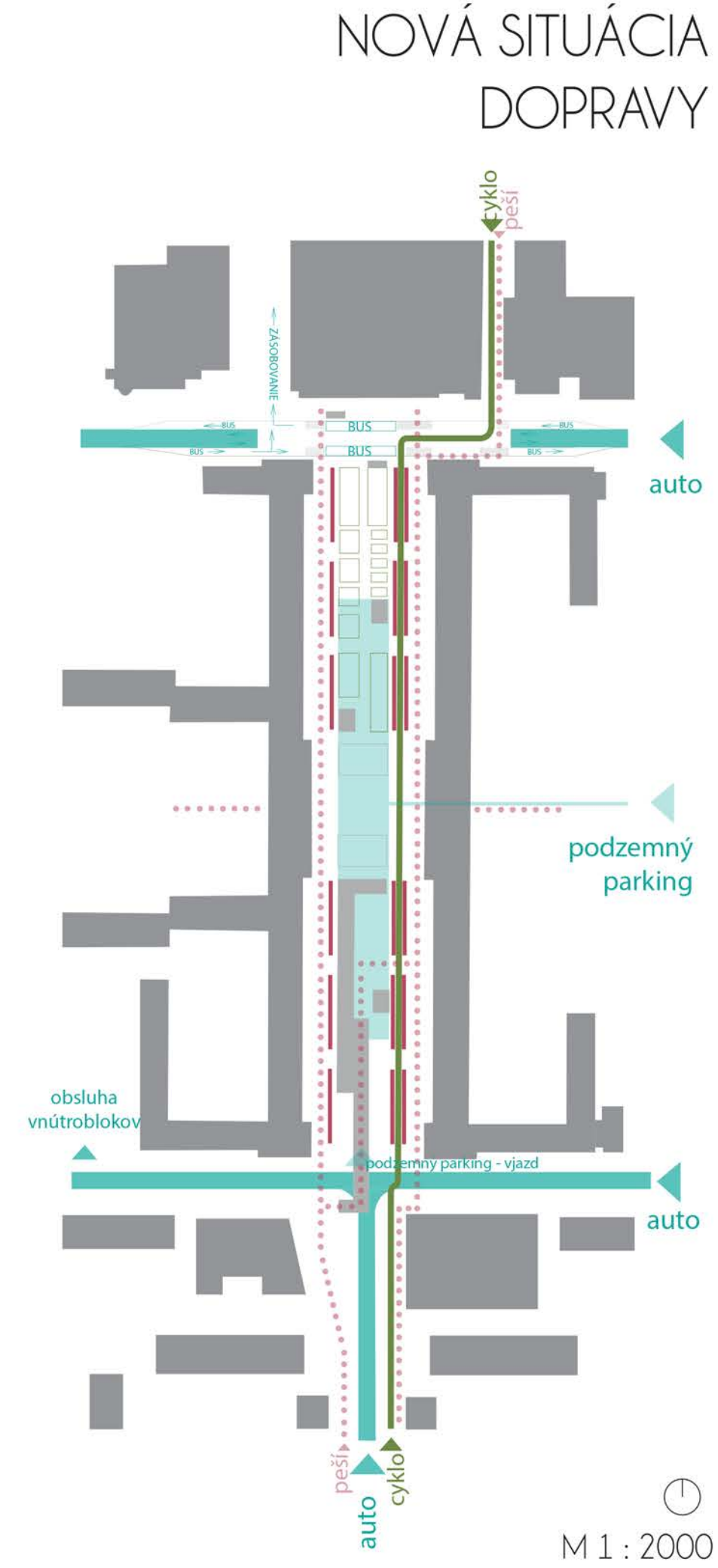
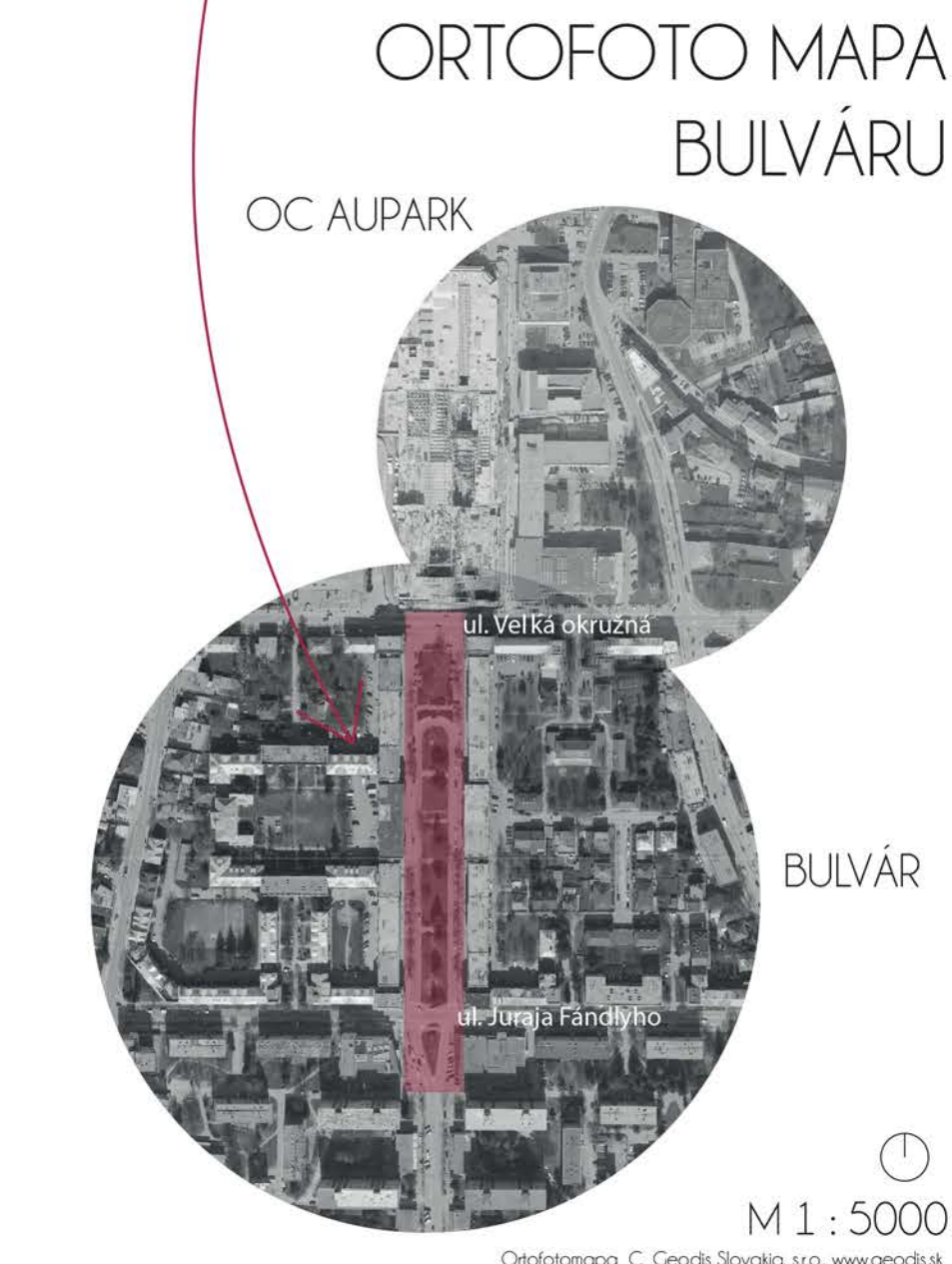

SÚŤAŽ - ŽILINA - BULVÁR

KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ NÁVRH

- zábavovanie , parkovisko LPC
- peši a cyklo chodník
- možnosť umiestnenia sedenia
- vytvorenie predpoľa Auparku
- zastávka MHD
- Acer platanoides 'Columnare'
- podlažie pre automobilovú dopravu
- Cinkgo biloba 'Globosa'
- zastávka MHD
- socha Antona Bernoláka
- existujúce Taxodium distichum
- modro - žltý záhon kvetín
- možná etapizácia revitalizácie vnútrobloku
- záhon 1
- hlavná rain gardens
- možnosť umiestnenia nádrže na dažďovú vodu
- drevené sedenie/ležanie pod javorami
- možnosť umiestnenia letného sedenia
- výlez z podzemia, stojany na bicykle
- raingardens
- lavičky
- modelácia terénu, možnosť sedenia/ ležania
- drevené sedenie pod javorami
- sedenie pri sochách
- výlez z podzemných garáží, cyklostojany
- zapustená vodná plocha s tryskami a sedením
- po celom obvode, v zime možnosť kúskania
- možná etapizácia poloverejnej obytnej záhrady
- vytvorenie námestia ako náhrada za nám. L. Štúra
- na najfrekventovanejšom pešom uzle
- "magické arkády" pre peších
- poskytujú dobrý výhľad na živé námestie
- chránia pred vetrom a zlym počasím
- amfiteáter (námestie ako divadelná scéna)
- podzemné garáže
- sedenie s výhľadom na dianie
- výlez z podzemných garáží
- možnosť umiestnenia letného sedenia
- výstavné plochy, umenie, kultúra, večerné čítanie...
- prechod pre peších
- výlez z podzemných garáží, cyklostojany
- možná etapizácia revitalizácie vnútrobloku
- živý parter, možnosť umiestnenia letného sedenia
- zelené prestrešenie podzemných garáží
- cyklochodník medzi alejou sakúr
- zelené premostenie pre peších
- aleja sakúr lemovaná dažďovými záhradami
- existujúce stromoradie, doplnenie
- prechod pre cyklo
- výťah a schody k premosteniu
- úprava fasády objektu - zelená vertikálna fasáda
- skludená doprava
- možnosť šikmého parkovania

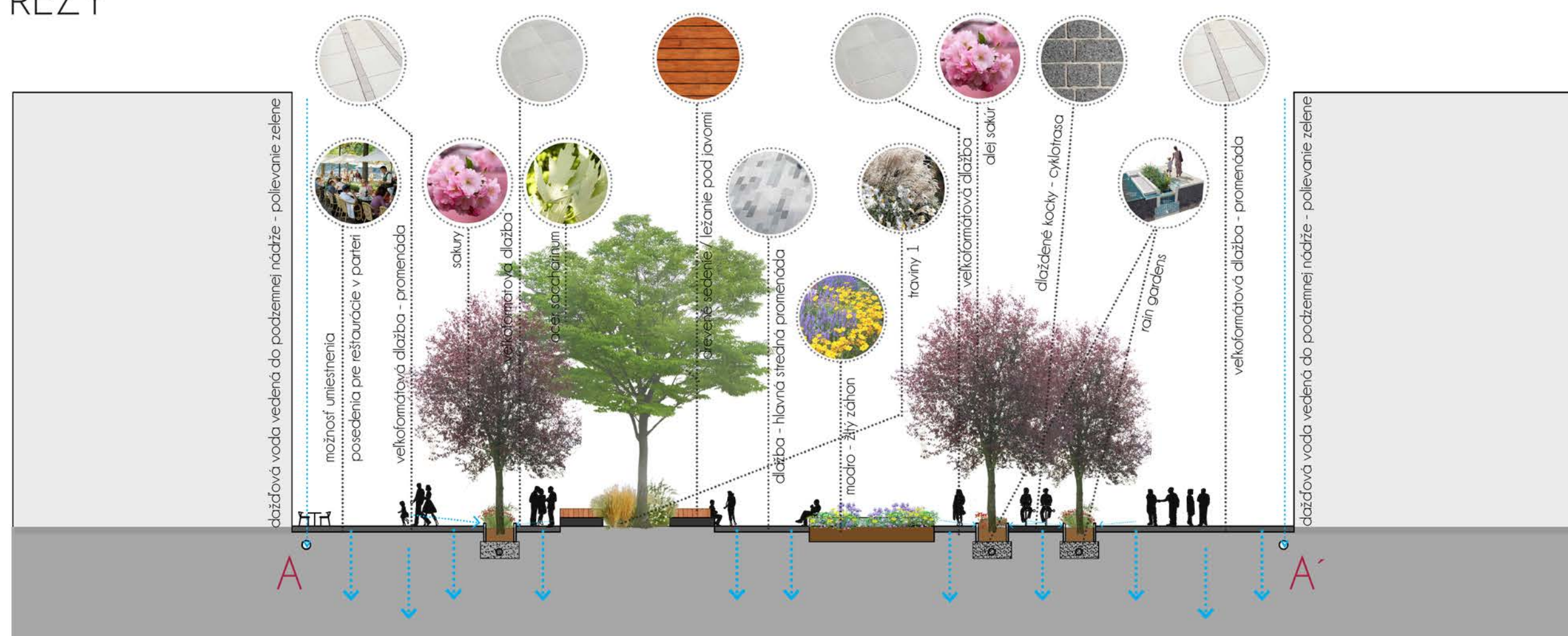
SORTIMENT RASTLIN - PRE PODPORENIE ČERVENEJ LÍNIE STROMOV

SÚŤAŽ - ŽILINA - BULVÁR

REZY

existujúca zástavba živý parter
 hlavná promenáda
 chodník
 pešácky garáž
 drevené sedenie
 žetón v teréne stromov
 promenáda
 kvetinový záhon
 pešácky garáž
 cyklo
 park
 hlavná promenáda
 existujúca zástavba živý parter

existujúca zástavba živý parter
 hlavná promenáda
 chodník
 pešácky garáž
 zelené pochádzajúce prestrešenie v korúnach stromov
 podzemné garáže
 chodník
 cyklo
 pešácky garáž
 hlavná promenáda
 existujúca zástavba živý parter

M 1 : 250

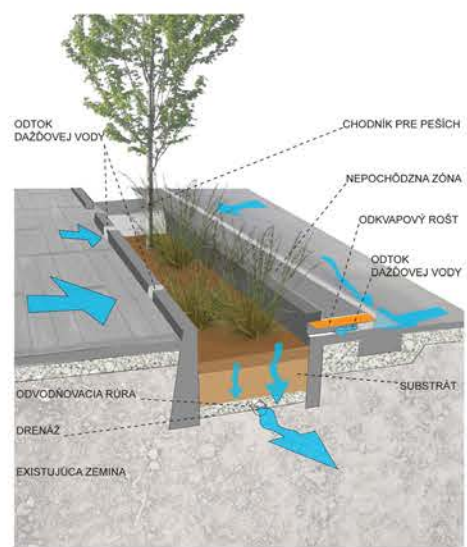

M 1 : 500

RAIN GARDENS

AKO FUNKČÚ?

Sú to užité priestory s vlastným riadením dažďovej vody. Tieto zelené ulice zachytávajú dažďovú vodu do odtokových záhonov z prírodných spevnených priestorov a umožňujú ju tak infiltrovať späť do krajiny, poprípade zberných plôch. Táto voda môže byť následne použitá na zalievanie zelene.

BENEFITY GREENGARDENS

- zlepšujú kvalitu mestského života a pochádzajú z chodníkov
- (hlavne počas prívlačových dažďov) - poskytujú staništvá pre množstvo živočíchov
- zlepšujú kvalitu odtokovej vody, redukujú polutaný, zlepšujú kvalitu vody, znižujú povrchové
- odplývajú zariadenia podzemných vôd
- zlepšujú mikroklimu prostredia zvýšeným výparom
- fungujú ako prírodný absorbent dažďovej vody
- absorbujú a 30-40% viac vody ako bežný záhradný trávnik
- prichádzajú vtáky a motýle

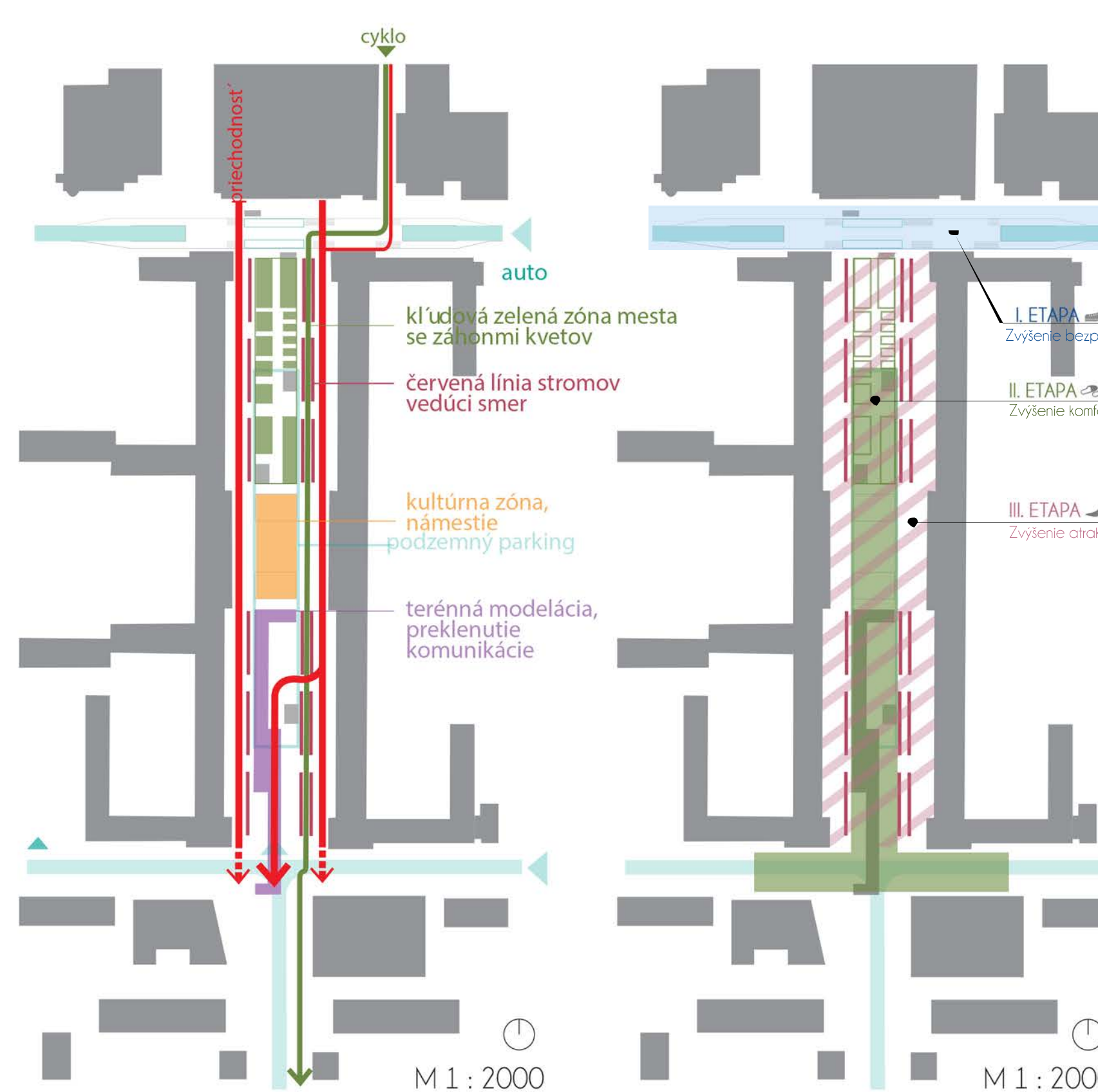
referenčné príklady

SORTIMENT RASTLIN - EXTENZIVNÉ MODROŽLTÉ ZÁHONY

KONCEPT

ETAPIZÁCIA

M 1 : 2000

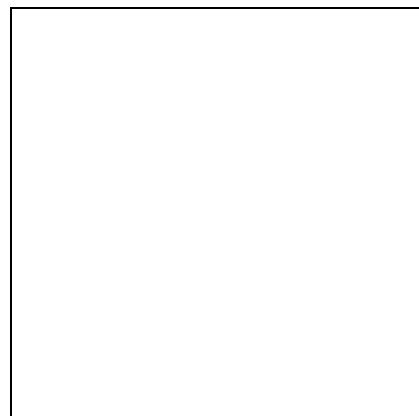
M 1 : 2000

SÚŤAŽ - ŽILINA - BULVÁR

1. ŠIRŠÍ VZTAHY

Bulvár se nachází v centrální části města Žilina a má výsadní postavení zejména pro pěši. Častou komunikační stezkou je spojováno Mariánské náměstí, přes ulici Bottovu a Nám. L. Štúra, k ul. Antona Bernoláka, která je řešeným prostorem. Dále obyvatelé pokračují směrem jižně do obytných částí. Celý bulvár je situován severojižně.

Urbanistický prostor je koncipován jako rytmické střídání náměstí a širokých ulic, kde ul. Antona Bernoláka je bulvárem zapadajícím do pravidelného konceptu.

2. HODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU A PŘEDPROJEKTOVÁ PŘÍPRAVA

PŘEDPROJEKTOVÁ PŘÍPRAVA

Uchopení významného bulváru v kontextu dalších prostorových vazeb a postavení nové náplně je zajisté nelehkým úkolem. Proto již na počátku byl sestaven tým specialistů (architekti, krajinářští architekti, dopravní inženýři), kteří se zabývali problematikou a přispěli návrhu po individuální i koordinační stránce tak, aby vznikl celistvý a příjemný prostor dotvářející ráz nejen daného místa, ale částečně i města.

Tvorbě návrhu předcházelo důkladné mapování místa po stránce historické a aktuální (stavební, provozní i dendrologické).

HODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU

Bulvár je výrazný svým úzkým protáhlým obdélníkovým tvarem. Aktuálně průchozí linii obklopuje nižší zástavba (4 patrová) bytových domů postavených v 50. letech minulého století. Domy jsou stavěny ve stylu Sorella.

Přízemí domů je využito pro provoz obchodů, restaurací a kaváren. Momentálně se zde obchodníci střídají, možný důsledek můžeme vidět v nepřehledném prostranství bulváru nebo nedávném postavení obchodního centra AUpark na severní straně. Obchodní centrum stojí na bývalém náměstí L. Štúra a porušilo veškeré komunikační a optické linie území. V současnosti jej můžeme zařadit jako prostorovou bariéru.

Zpevněné plochy jsou řešeny živcovým povrchem. Jedná se o komunikace i pochozí chodníky ve špatném stavu. V materiálu se projevují praskliny a následuje drolení. Liniovým prvkem umístěným mezi vozovkou a chodníkem je sakurová alej tvořena z *Prunus cerasifera* 'Nigra' s výrazným tmavě červeným listem. Sakury jsou pro území identifikačním bodem. V rámci obnovy budou někteří jedinci vyměněni za nové v důsledku jejich aktuálního poškození. Všechny sakury pak budou přesazeny do nově vytvořených linií s větším rozstupem tak, aby nedocházelo k přílišnému zastínění nižších pater budov. (Současný rozstup cca 4m.) Středem pěšiči tahu je vyznačen pruh pro cyklisty, úskalím je nenapojení trasy na okolí.

Výrazným prvkem je centrální pruh zeleně, který je po stranách vyhrazen vozovkou a chodníkem. Zeleně není v příliš dobrém stavu, často jde o jehličnaté stromy, které dobře nesnášejí extrémní klimatické podmínky mikroklimatu města. Jako významné jsou označeny tisovce (*Taxodium distichum*), které jsou vzrostlými stromy a měly by být odborně posouzeny dendrologem, jelikož ne všichni jedinci jsou v dobrém zdravotním stavu a mají sníženou fyziologickou vitalitu. Skupina bude v území ponechána a v budoucnu označena jako významná s ochranným režimem. Dalším důležitým bodem je socha Antona Bernoláka umístěna na drobném náměstíčku uprostřed bulváru.

3. CELKOVÝ URBANISTICKO-ARCHITEKTONICKÝ NÁVRH

Hlavní návrhovou ideou je umožnění bezbariérového propojení centra města s jeho obytnými částmi. Přispívat k tomu může i nové ztvárnění bulváru.

Jelikož prostor je protáhlým tvarem, návrh se snaží o podchycení linearitu a bere si jej jako zajímavý prvek, se kterým dále pracuje. Samotná linearita určuje provoz a směr. Tvarová a materiálová jednoduchost spolupracuje s okolní zástavbou a vhodně ji doplňuje. Účelem nebylo potlačení architektury ve stavebním stylu Sorelly, ale naopak její pozdvižení a přivedení pohledu na něj do nového kontextu. Do daného místa přivádí nové atraktanty, zajímavé pro celou řadu věkových a sociálních skupin. Důležitou složkou celého projektu je zobytnění bulváru a vytvoření nových alternativ setkávání a odpočinku místních obyvatel, počas celého roku.

Zajímavým požadavkem bylo zachování sakurových alejí, které mají v území tradici. Aleje jsou orientačním bodem, který jsme se pokusili povznést na vyšší úroveň a docílit jejího kompaktního a zajímavého vzhledu. Vytvořeny jsou výrazné červené linky udávající směr s výsadbou červenolistých sakur, podpořeny červeně a purpurově kvetoucími kultivary trvalek. Linie stromů odcloňují a dělí pochozí aktivní část kolem domů od pobytové středové plochy uvnitř parteru. Do této části je přiřazena i cyklostezka.

Ve středové části se začíná rozvíjet výškově a zájmově různorodá hra. Nástupní prostor je umístěn ze strany obchodního centra. Najdou se zde dva významné záhony, jeden s rostoucími Taxodii, v dalším se pak nachází přemístěná socha Antona Bernoláka uprostřed květinových výsadeb. Takovýto vstup upozorňuje na vzpomínku osoby, jemuž je prostor věnován a nese jeho jméno.

Dále se terén začíná zdvihát pomocí květinových záhonů a sezení. Jde o extenzivní záhony modrozluté barvy, položeny východně a o větší čtvercové útvary s dřevěným obkladem na sezení a vnitřním záhonem, jehož středobodem je vždy vzrostlý javor stříbrný (*Acer saccharinum*). Javor vnese do prostoru stín a sníží okolní teplotu v horkých letních měsících.

Severní část je východně ukončena terénními modelacemi z trávníku. Budou sloužit jako odpočinková a relaxační plocha rozvinutého pásu trávníku uprostřed rušného města. Směrem k centrální části budou přecházet až do vodní plochy figurální sochy, ty budou udávat středovému prostoru dynamiku.

Středová část je náměstím rozděleným na tři trakty. Severní část, jak již bylo zmíněno je zahlobenou vodní plochou, vodním zrcadlem, které je svlažováno tryskami. Prostor je zahloben tak, aby bylo možné po obvodu sedět. Tento atraktant bude zajímavý nejen pro dospělé, ale hlavně děti. Prostřední část je ponechána volnou průchozí nebo shromažďovací plochou klasického náměstí. Poslední trakt, položený jižně je mírně zvednutým pódiem pro pořádání

kulturních akcí. Hlediště je vyřešeno dále, kde se terén zvedá a umístěno je sedací schodiště na jehož vrcholku je další klidová pobytová plocha. Od okolí dobře cloní sakurová alej a tak nedochází ke křížení funkčnosti klidové plochy a pobytu místních obyvatel v domě. Poutavý je tedy pohled na provoz v dolní části parteru. Pod visutou zahradou je umístěna menší kavárna pro oživení náplně. V teplých dnech je umožněno i sezení ve venkovních částech. Poslední terénní úpravou, jedná se o vedení rampy přímo nad vjezdem do podzemních garáží z ul. Juraja Fándlyho. Rampa bezbariérově a pohodlně překlenuje rušnou komunikaci tak, aniž by chodec musel být v kontaktu s cestou. Poté pěší volně pokračuje po ul. Antona Bernoláka do obytných částí.

4. INŽENÝRSKÉ SÍTĚ

Bulvár je zaplněn inženýrskými sítěmi. Přesněji můžeme poukázat na vedení vodovodu a plynovodu v blízkosti domů, ty zůstanou nedotčeny. O úpravách vedení hovoříme u vedení kanalizace, veřejného osvětlení a parovodu, které jsou momentálně ve středové části. V dostupném textu byla zmíněna úvaha nad výměnou parovodu za horkovod, s tímto faktem bylo dále počítáno. Horkovod bude v rámci přestavby přesunut pod cyklostezku a budou zachovány všechny technické parametry i vstupní prostory do podzemí. Veřejné osvětlení bude řešeno nově, dle umístění jednotlivých sloupů s osvětlením či bodových světel. Kanalizace bude směrově přidružena k vedení plynovodu a vodovodu. Kanalizace bude zachovávat veškeré platné předpisy a normy.

5. DOPRAVA

Vyhodnotením současného stavu, ktorý v dôsledku vybudovania obchodných centier radikálne zvýšil zaťaženie II. mestského okruhu (a to hlavne ulice Veľká Okružná a ulica 1. mája), boli navrhnuté zmeny na ulici Veľká okružná. Odľahčením dopravy pomocou podjazdu pre verejnú motorovú dopravu v priestoroch pred obchodným centrom Aupark a tým vylúčením ostatnej automobilovej dopravy. Taktiež vjazd na parkovisko obchodného centra Aupark pre vozidlá „LPG“, zásobovanie a obsluhu nezasahujú do pešej zóny vytvorenej pred obchodným centrom Aupark. Z hľadiska zachovania plynulosti prevádzky mestskej hromadnej dopravy (autobusová a trolejbusová doprava) návrh uvažuje so zachovaním tejto dopravy na úrovni terénu – cez riešenú pešiu zónu pred obchodným centrom. MHD je vedená v samostatných jazdných pruhoch – na úrovni terénu, kde sú situované aj autobusové zástavky a to vytvorením zastávkového pruhu na jazdnom pruhu komunikácie.

Ďalším dôležitým faktorom pre návrh celého riešenia je návrh dostatočného množstva parkovacích a odstavných stojísk v riešenom území. Súčasná kapacita statickej dopravy na úseku riešeného návrhom novej pešej zóny je približne 40 parkovacích miest. Táto kapacita statickej dopravy je pre výhľadový stav nevyhovujúca a nepostačuje na nároky budúcej statickej dopravy pre dané územie ako celku. V danej lokalite sa jedná najmä o rezidentské parkovanie obyvateľov priľahlých obytných domov ale taktiež aj o parkovanie pre návštevníkov. Voľná plocha potrebná na vybudovanie dostatočnej kapacity sa v blízkosti nenachádza. Návrh rieši otázku parkovacích a odstavných miest vybudovaním podzemného parkoviska s kapacitou 109+6 miest. Vjazd do podzemnej garáže je situovaný z ulice Fándlyho. Prepojenie ulíc

Fándlyho, Antona Bernoláka a vjazd do podzemnej garáže je zabezpečené novým dopravným napojením. Dobudovanie samostatných odbočovacích pruhov vľavo a vpravo, ako aj zachovanie všetkých existujúcich vjazdov a výjazdov do vnútro-blokových priestorov.

Nemotorová doprava je navrhnutá ako prirodzené pokračovanie z centra mesta prechádzajúc cez riešený úsek "Bulvár" a plynulé napojenie na ulicu Antona Bernoláka. Preferencia nemotorovej dopravy na „Bulvari“ a prepojenie dvoch peších zón, v súčasnosti prehnutých ulicou Veľká Okružná, kde sa stretávajú veľké intenzity, jednak motorovej dopravy – na ulici Veľká Okružná a jednak pešej dopravy z „Bulvaru“ do samotného centra. Základným predpokladom návrhu bolo zvýšenie atraktivity využívania nemotorových dopravných prostriedkov ako aj zvýšenie bezpečnosti, vybudovaním samostatných pruhov pre cyklistov a chodcov.

Zásobovanie riešeného úseku – pešej zóny je možné zabezpečiť obmedzeným prejazdom cez riešený úsek z ulice Fándlyho tiež priečne z ulice Jozefa Cigera Hronského.

6. CYKLOSTEZKA

Cyklostezka je v parteru ponechána. Premiestnená bude na východnú stranu bulváru, kde jí od okolí vyhraní záhony s líniami stromů, sakur. Cyklo pruh bude obousmerný v celkovej šírke 3m. Materiálové je riešena betonovou kostkou tmavšieho zbarvení tak, aby se lišila od okolí byla zřetelná všem pěším. V návrhu je uvedena i návaznosť cyklotrasy na okolí. Na severu je napojena na východnú stranu AUPARKU, na juhu pak pokračuje ďalej jižně k bytovej zástavbě nebo po ul. Juraja Fándlyho. Návrh vyplývá z cyklogenerelu vytvoreném v roce 2014 a počítá s ďalší propojeností města.

7. DROBNÉ STAVBY

Půjde o několik menších staveb v celém prostoru, které si zachovají jednotný design a nebudou narušovat pohledy, naopak je dotvářet. Z nejdrobnějších staveb jde o mobiliář tvořen jednoduchým betonovým blokem a dřevěným laťováním na povrchu. V podobném vyznění budou i sezení pod stromy (javory). Větší stavbou jsou zastávky městské hromadné dopravy tvořeny lehkým kovovým rámem a skleněnou výplní. Design se zachová i u vstupů a výstupů z podzemního parkování, které jsou provedeny ve 4 stavbách od sebe vzdáleny asi 50m. Největší stavbou je kavárna v jižní části parteru.

8. SADOVÉ ÚPRAVY

Sadové úpravy jsou viditelnou vrstvou v řešeném prostoru a snaží se dotvořit celou atmosféru bulváru. Nejsou jen barevně a funkčně rozděleny, ale výběr rostlin byl proveden s ohledem na mikroklima území.

ČERVENÉ LINKY (ORIENTAČNÍ BOD - UDÁNÍ SMĚRU - VEGETAČNÍ CLONA)

Výrazným prvkem jsou linie stromů, sakur, jakožto orientační bod území. Sakurové linie budou zachovány a podpořeny výsadbou do záhonů společně s travinami a trvalkami. Tyto linky budou vytvářet předěl mezi průchozí částí kolem domů a otevřenou pobytovou plochou. Stromy budou vysazovány do výsadbových mís po třech kusech, kde každý jedinec je vzdálen 8m od dalšího. Tento rozstup zaručí rozvolněnou linku bez velkého přitížení, jelikož stromy mají temně červené listy a

při vyšší koncentraci výsadby by mohlo dojít k přílišnému stínění spodních pater. Červená linka je podpořena květinami, které postupně vykvétají červeným nebo purpurovým květem, jak ve vegetačním období tak mimo něj. Uplatněny jsou odolné rostliny, které se běžně užívají v extenzivních záhonech a jejich údržba a náklady na ni je oproti jiným minimální. Na konci každého podlouhlého záhonu se sakurami je vytvořen menší čtvercovitý útvar, který je taktéž záhonem s charakterem raingarden (blíže popsán níže).

EXTENZIVNÍ ZÁHONY

Technologie extenzivních záhonů ve městě je ověřena již několik desetiletí. V zásadě jde o výsadbu trvalek do šterkových záhonů. Trvalky jsou vybírány s ohledem na svou ekologickou amplitudu, kterou mají velkou a jsou proto vhodné při využití i do otevřených prostor s řadou nedostatků, které město nabízí. Mezi ně můžeme vypíchnout vysoké teploty, sucho, prašnost, mírné zasolení a podobně. Další výhodou je menší údržba než u ostatních záhonů. Jedná se o menší míru odstraňování suchých částí rostlin, které často zůstávají v záhonech a svou strukturou či texturou dotvářejí vyznění celé výsadby. Jde například okrasné traviny, které se seřezávají až v jarních měsících, při novém rašení. Další zajímavostí je celoroční atraktivita výsadeb a to díky využitým druhům. Na jaře jde zejména o cibuloviny, léto a podzim zdobí trvalky s travinami, v zimě na místě zůstanou zlatavé traviny a kvetoucí rostliny jako čemeřice (*Helleborus*).

Toto pojetí nesou skoro veškeré navržené záhony. Hovořit například můžeme o severní vstupní části, kde je umístěn podélný záhon se sochou Antona Bernoláka. Díky efektu kvetení bude záhon stále reprezentativním prostorem. Barevnost záhonu odpovídá mísení modrozluté kombinace trvalek. Směs se uplatňuje i u menších záhonů severní strany s přidruženým sezením.

RAINGARDENS

SVOD VODY Z BULVÁRU

Voda z bulváru bude odváděna klasicky do sběrného kanálku, který dále povede do hlavní sběrné nádrže raingarden nebo menších čistících nádrží situovaných u sakurových záhonů. Hlavní nádrž je umístěna v severní části bulváru s výsadbou bahenních rostlin a stromů. Na tomto místě se shromažďuje voda jednak v záhonech, kdy ji rostliny přechřívají, posléze se kumuluje voda v nádrži pod povrchem. Voda je dále používána pro závlahy rostlin na parteru v obdobích sucha nebo k běžné závlaze. Normálně by voda stekla do kanalizace a čističky, takto budou ušetřeny náklady za vodné a stočné, čištění vody. Dalším kladem je přirozenější kvalita vody, která rostlinám pro závlahu více vyhovuje.

SVOD VODY ZE STŘECH

Podobným způsobem by mohl být vyřešen i svod vody ze střech domů. Dnes jsou okapy svedeny rourami do kanalizace neodpovídajícím způsobem. Při realizaci by se mělo pomýšlet i na provedení nových svodů dešťové vody a její odvedení. Voda by poté mohla stékat do nádrží ve vnitroblocích.

VNITROBLOKY

Vnitroblok na západní straně byl vyčleněn k možné další etapizaci uspořádání prostoru. Vnitrobloky jsou poloveřejným prostorem a v důsledku změny dopravní situace a

znenpřístupnění automobilů z ul Antona Bernoláka se naskýtá nový pohled na ztvárnění místa. Vnitroblok by mohl být klidovou otevřenou zahradou s charakterově odlišnou občanskou vybaveností. Jak již bylo výše zmíněno mohly by zde být vyřešeny svody vody z okolních střech a novými přístupy uchovávat a čistit vodu pro další spotřebu, zálivky apod. Raingardens jsou kulturním a sofistikovaným způsobem uchování spadlé vody v území a mohou místo dotvářet svým příjemným působením na mikroklima.

9. ETAPIZÁCIA

I. ETAPA- Zvýšenie bezpečnosti

Zníženie dopravného zaťaženia na teréne prevedením dopravy podjazdom. Vybudovanie podjazdu a zabezpečenie bezpečného priechodu chodcov a cyklistov pred obchodným centrom Aupark.

II. ETAPA- Zvýšenie komfortu

Vybudovanie dostatočného počtu parkovacích a odstavných miest, komfortnejšie prepojenie ulíc Fándlyho a Antona Bernoláka pre nemotorovú dopravu bez nutnosti vylúčenia pešej a cyklo dopravy, ktorá ostane zachovaná. Príprava plynulého prepojenia cyklo a peších ťahov.

III. ETAPA- Zvýšenie atraktivity

Vybudovanie nového urbanisticko -architektonického návrhu pešej zóny. Vylúčenie dopravy a využitie územia pre potreby modernej spoločnosti a celkové zlepšenie všetkých druhov dopravy v danej lokalite.

Předpokládané náklady na I. etapu:

Dokumentace, vyjádření správců sítí, povolení - 30 000 €

Zabezpečení území, přesměrování dopravy - 7 500 €

Výkopové práce, sanace území, odvoz na skládku - 250 000 €

Přeložka sítí - 125 000 €

Konstrukce - 205 000 €

Zpevněné plochy -130 000 €

Sadové úpravy - 38 000 €

Celková odhadovaná cena - 785 500 €